

temporada alta

FESTIVAL DE TARDOR DE CATALUNYA · GIRONA / SALT

Dossier de l'espectacle

Setmana 2

JOSÉ K. TORTURADO

Dir. Carles Alfaro

7 d'octubre del 2011, 21h

Sala La Planeta

José K., un terrorista, un psicòpata abjecte, la veritable encarnació del mal, ha dipositat una bomba que explotarà en una hora en una gran plaça plena de gent, provocant una massacre. És detingut i la policia, sense temps d'evacuar el lloc, decideix torturar-lo com a mal menor per aconseguir la informació sobre on ha col·locat l'artefacte i poder desactivar-lo. Heus aquí un veritable dilema moral: és lícita la tortura en un cas com aquest? El fi justifica els mitjans? A qui envileix més l'exercici de la tortura? A qui la practica? A qui l'ordena? O a la societat que la tolera explícita o implícitament? José K. Torturado, una peça que s'estrena a Temporada Alta, obra del periodista i escriptor Javier Ortiz (El Mundo, Público), planteja aquest dilema i analitza la tortura com a instrument del poder. Un autor compromès amb la societat i un text sobre el qual José Saramago va afirmar que “és un al·legat impressionant contra les perversions d'esperit que poden fer de l'home, massa vegades, per desgràcia, el més ferotge dels animals”

Dani Chicano

Tanto en el fondo como en la forma, la obra de teatro de Javier Ortiz “José K.” -que tuve el gran privilegio de ser uno de los primeros en leer-, es un alegato impresionante contra las perversiones de espíritu que pueden hacer del hombre, demasiadas veces por desgracia, el más feroz de los animales.

Que la misma razón humana capaz de ascender a lo sublime sea también instrumento de crueldad y tortura, que esto haya ocurrido en todos los tiempos y lugares, que siga ocurriendo hoy como algo tan rutinario que ya no escandaliza ni indigna, eso es lo que ha empujado a Javier Ortiz a mirar y hacernos mirar los monstruos que se mueven bajo las apariencias de los individuos y de las masas.

Lo ha hecho con tesón cívico y con perfecto arte literario. Los escenarios necesitan a “José K.”. Nosotros también.

Espero que los méritos de su texto, más que las opiniones de quien, como yo, lo he leído con emoción, le abran definitivamente las puertas.

José Saramago

JOSÉ K. TORTURADO

“Tant en el fons com en la forma, l’obra de teatre de Javier Ortiz, José K. –que he tingut el gran privilegi de ser un dels primers a llegir–, és un al·legat impressionant contra les perversions d’esperit que de l’home en poden fer, malauradament massa sovint, el més ferotge dels animals”. Aquest és un fragment d’un escrit de José Saramago, Premi Nobel de Literatura (1998), sobre el monòleg teatral que el periodista Javier Ortiz va escriure després de pronunciar una conferència, el 1996, titulada *Tortura i doble moral*. En aquella conferència a Madrid, organitzada per l’Associació Contra la Tortura, part del públic es va aixecar a mig fer i va marxar, alguns dels quals amb malestar notable, i fins i tot indignació, però el que van sentir, sobretot, va ser incomoditat.

Ortiz hi va plantejar un dilema: un terrorista, José K., farà esclatar una bomba en una plaça plena de gent; és detingut, però només queda una hora per evitar que el giny faci explosió. La policia decideix torturar el terrorista per aconseguir la preuada informació, que eviti la matança.

El dilema moral queda plantejat: És lícit de fer-ho? En acabar la conferència, Sandra Toral, actriu, que hi va assistir, va proposar a Ortiz l’escriptura de la peça, la qual no s’ha estrenat mai com a espectacle teatral, tret d’alguna lectura. Carles Alfaro, director resident d’El Canal, juntament amb Jordi Casanovas i el recentment incorporat Àlex Rigola, dirigeix en aquesta peça a un actor potent, amb una marcada personalitat escènica, com és Pedro Casablanc. Una hora en la qual el públic assistirà a l’exposició de raons, però que provocarà que la reflexió s’allargui més enllà de les quatre parets de la sala La Planeta, que acollirà aquest muntatge, l qual, tal com diu Saramago, ens obliga a “mirar els monstres que es mouen sota les aparences dels individus i de les masses”.

Dani Chicano

Asistí a unas conferencias invitada por la Asociación Contra la Tortura, en Madrid. Uno de los ponentes era Javier Ortiz, su intervención leída, como buen tímido, nos planteaba el siguiente dilema: Un terrorista José K., hará estallar una bomba en la Gran Plaza llena de gente.

Es detenido. Tienen una hora para que la bomba estalle. Deciden torturarlo como mal menor para sacarle información. ¿Es lícita la tortura en este caso para evitar la masacre?

Silencio en la sala. Bulle incómodo entre el público. Gente levantándose de la butaca, dejando con la palabra en la boca al autor y cabreada.

¿Qué tiene José K. para producir tal sacudida de la modorra existencial?

Entonces pensé en teatro. Cada vez que algo me emociona, pienso en teatro. Gracias al Festival Temporada Alta, José K. pisará, al fin, el escenario. En este largo recorrido, he perdido a Javier Ortiz, a Saramago y a mi padre, tres hombres buenos que me enseñaron a no cerrar los ojos.

Gracias a ellos, a todo el equipo técnico, artístico, y gracias sobre todo a Carles Alfaro, hoy asistiremos a este milagro escénico.

Sandra Toral

FITXA

Actor **Pedro Casablanc**

Direcció, espai escènic i il·luminació **Carles Alfaro**

Espai sonor **Jose Antonio Gutiérrez**

Producció executiva **Studio Teatro / Alcántara / Villota**

Ajudant de direcció **Montse Calles**

Disseny gràfic **Agencia2 / Carlos Tejero**

Assessorament i documentació **Jorge del Cura**

Distribució **Emilia Yagüe Producciones**

Agraïments **Charo Díaz, Ane Ortiz, Carlos Gallego, Ramón Langa**

Producció

Espectacle inclòs a:

ESTRENA

Dia i hora 7 d'octubre	
Lloc José K. Torturado	
Durada de l'espectacle 1h	Preu 18 €

En motiu de l'estrena de *Jose K. Torturado*, se celebrarà una **taula rodona sobre la tortura**.

- **6 d'octubre de 2011, 19.30h a la Sala Planeta**

Participants:

Benet Salellas i Vilar, Advocat de Girona.

Rosa Maria Blasco, coordinadora del grup d'Amnistia Internacional a Girona.

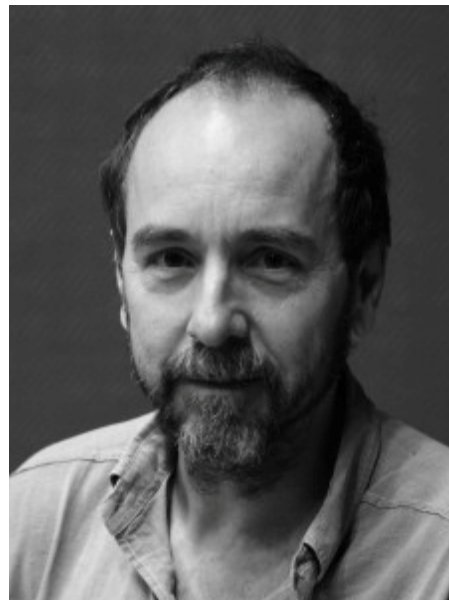
Emili Chalaux i Ferrer. President de ACAT (Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura) i representant de la Coordinadora Catalana per a la Prevenció de la Tortura.

Jorge del Cura (Centro de Documentación Contra la Tortura –Madrid).

CARLES ALFARO

València, 1960

Director de teatre, està diplomad el 1982 en Direcció per la British Theatre Association Directors de Londres.

TEATRE (direcció, escenografia i il·luminació)

- 2010 *El arte de la comedia*, d'Eduardo de Filippo. Teatro de la Abadía.
- 2009 *La Calesera*, de Francisco Alonso. Teatro de la Zarzuela.
- 2009 *Traïció*, de Harold Pinter. Teatre Lliure.
- 2008 *Macbethladymacbeth*, de W. Shakespeare. Teatro Español de Madrid.
- 2008 *Tio Vania*, d'A. Chéjov. Centro Dramático Nacional.
- 2007 *¿Què va passar, Wanouelé?*, de L. Nabulsi. Festival Temporada Alta.
- 2006 *El portero*, de Harold Pinter. Teatro de la Abadía.
- 2006 *Las bodas de Fígaro*, de W. A. Mozart. L'altre espai, València.
- 2005 *Ròmul el Gran*, de F. Dürrenmatt. Teatre Nacional de Catalunya.
- 2005 *La controversia de Valladolid*, de J. C. Carrière. Teatro de la Abadía.
- 2004 *Don Giovanni*, de W. A. Mozart. Espai Moma, València.
- 2003 *L'escola de dones*, de Moliere. Teatre Nacional de Catalunya.
- 2003 *Les llums*, de Howard Korder. Espai Moma, València.
- 2002 *Quatre histories de Pinter*, de Harold Pinter. Espai Moma, València.
- 2002 *Errudum Jaioak (Nacidos culpables)*, de P. Sichrovsky. Tantaka Teatroa, Donosti.
- 2002 *La caida*, d'Albert Camus. Teatre Nacional de Catalunya.
- 2001 *Incendiaris*, de Max Frisch. Espai Moma, València.
- 2000 *Nacidos culpables*, de P. Sichrovsky. Espai Moma, València.
- 2000 *Varietés a la cuina*, de Carles Alfaro. Espai Moma, València.
- 1999 *Candid*, según Voltaire. Espai Moma, València.
- 1999 *Los misterios de la ópera*, de J. Tomeo. Teatro Principal, Zaragoza.
- 1997 *L'altre*, de Paco Zarzoso. Espai Moma, València.
- 1997 *Las sillas*, de Eugène Ionesco. Teatro de la Abadía.
- 1996 *L'urinari*, de Paco Sanguino. Teatro Rialto.
- 1996 *El muntaplats*, de Harold Pinter. Espai Moma, València.
- 1995 *Candido*, según Voltaire. Teatro de la Comedia.
- 1995 *Borja-Borgia*, de M. Vicent. Centre Dramàtic Generalitat Catalana.
- 1993 *Metro*, de R. González y F. Sanguino. Sala Arniches, Alicante.
- 1993 *El muntaplats*, de Harold Pinter. Sala Arniches, Alicante.
- 1992 *El cas Woyzeck*, de George Büchner. Teatro Rialto.

- 1991 *Quijote*, según Cervantes. Bambalina Titelles. Gira internacional.
- 1990 *Basted*, creació pròpia. Moma Teatre. Sala Beckett.
- 1990 *Entre els porcs*, d'Athold Fugard. Teatre Rialto.
- 1989 *Inercia*, creació pròpia. Moma Teatre, València.
- 1988 *Cel enllà tot són vinyes*, de M. Ghelderode. Moma Teatre, València.
- 1987 *El muntaplats*, de Harold Pinter. Sala Moratín, València.
- 1985 *El muntaplats*, de Harold Pinter. Teatre a banda, València.
- 1983 *El malalt imaginari*, de Moliere. Sala Escalante, València.

TEATRE (espai escènic i/o il·luminació)

- 2005 *Al menos no es Navidad*, de Carles Alberola. Dir. Carles Alberola. Teatro Bellas Artes, Madrid.
- 2003 *Lisístrata*, de Aristófanos. Dir. Carles Santos. Bienal de Sagunto.
- 2002 *Cosí fan tutte*, de Wolfgang A. Mozart. Dir. Alexander Herold. Espai Moma, València.
- 2002 *Spot*, de Roberto García. Dir. Carles Alberola. Teatro Principal, Alicante.
- 2001 *Paraules en penombra*, de Gonzalo Suárez. Dir. Carles Alberola. Teatro de la Abadía.
- 2000 *El jardí de les delícies*, de Jaume Policarpo. Dir. Jaume Policarpo. Teatro Principal, València.
- 1999 *Naturalesa i propòsit de l'univers*, de C. Durang. Dir. Rafael Calatayud. Espai Moma, València.
- 1999 *Los hermanos Pirracas en Nemequitepá*, de Rafael Ponce. Dir. Esteve y Ponce. Gira nacional.
- 1999 *Besos*, de Roberto García. Dir. Carles Alberola. Teatro Talía, València.
- 1998 *Joan, el Cendrós*, de Carles Alberola y Roberto García. Dir. Carles Alberola. Sala Escalante, València.
- 1998 *La puta enamorada*, de Chema Cardeña. Dir. Antonio Díaz Zamora. Gira nacional.
- 1997 *Per què moren els pares?*, de Carles Alberola. Dir. Carles Alberola. Festival de Sitges.
- 1996 *La lliçó*, de Eugène Ionesco. Dir. Joaquín Hinojosa. Moma Teatre, València.
- 1991 *La cantant calba*, de Eugène Ionesco. Dir. Joaquín Hinojosa. Sala Moratín, València.
- 1989 *El buho y la gata*, de Bill Manhoff. Dir. Rafael Calatayud. Sala Moratín, València.
- 1982 *El knack*, de Ann Jellicoe. Dir. Martín Adjemián. Teatre Micalet, València.

PEDRO CASABLANC

Sevilla, 1963

Actor format al Teatro de la Abadía (Madrid) i a l'escola superior d'art dramàtic de Sevilla, és llicenciat men Belles Arts per la Universitat de Sevilla.

TEATRE

- 2010-2011** *Beaumarchais*, de Sacha Guitry. Dir. José María Flotats.
2010 *El arte de la comedia*. Dir. Carles Alfaro. Teatro de la Abadía.
2009 *Edipo (una trilogía)*, de Sòfocles. Dir. Georges Lavaudant. Teatro Español.
2008 *El rey Lear*, de W. Shakespeare. Dir. Gerardo Vera. Centro Dramático Nacional.
2007 *Conte d'hivern*, de W. Shakespeare. Dir. Ferrán Madico. Teatre Fortuny de Reus.
2007 *Marat-Sade*, de Peter Weiss. Aadapt. Alfonso Sastre. Dir. Andrés lima. CDN - Animalario.
2006 *Hamelín*, de Juan Mayorga. Dir. Andrés Lima. Animalario.
2006 *Antígona o la felicidad*. Dir. Pedro Casablanc.
2006 *Bonhomiet y el cisne*. Òpera d'Eduardo Pérez Maseda. Dir. Tomás Muñoz..
2004-2006 *Últimas palabras de Copito de Nieve*, de Juan Mayorga. Dir. Andrés Lima. Animalario.
2004 *Aquí no paga nadie*, de Dario Fo. Dir. Esteve Ferrer.
2003 *Las comedias bárbaras*, de Valle-Inclán. Dir. Bigas Luna.
2002 *La gaviota*, d'A. Txèkhov. Dir. Amelia Ochandiano. Teatro de la Danza.
2001 *Casa de muñecas*, d'Henrik Ibsen. Dir. María Ruiz. Producc. Teatrales Contemporáneas.
2000 *La dama duende*, de Calderón de la Barca. Dir. J.L. Alonso de Santos. Compañía Nacional de Teatro Clásico – Pentación.
1998 *El señor puntilla y su criado Matti*, de Bertolt Brecht. Dir. Rosario Ruiz. Teatro de la Abadía.
1997 *La noche XII*, de W. Shakespeare. Dir. Gerardo Vera. Teatro de la Abadía.
1997 *Fausto*, de Goethe. Dir. Götz Loepelman. Teatro de la Abadía.
1996 *María Estuardo*, de Schiller. Dir. María Ruiz. Teatro del Olivar.
1995 *Retablo de la avaricia, la lujuria y la muerte*, de Valle-Inclán. Dir. José Luis Gómez. Teatro de la Abadía.
1992 *El gran inquisidor*, de Dostoievsky – Tabori. Dir. George Tabori. Centro Andaluz de Teatro.
1991 *Don Juan Tenorio*, de José Zorrilla. Dir. Ángel Facio. Centro Andaluz de Teatro y Goliardos.
1990 *Les de Caín*, de Serafín y Joaquín Álvarez Quintero. Dir. Miguel Narros. Centro Andaluz de Teatro.
1989 *Esperando a Godot*, de Samuel Beckett. Dir. Alfonso Zurro. Teatro de Jácara.

TELEVISIÓ

- 2010** *Matar a Carrero Blanco*. Dir. Miguel Bardem. Macías. TV-movie.
2010 *La princesa de Éboli*. Dir. Belén Macías. TV-movie.
2010 *Los misterios de Laura*. Sèrie. TVE.
2009 *Paquirri*. TV-movie. Tele5.
2008-2009 *Hospital central*. Sèrie. Telecinco.
2007 *R.I.S.* Sèrie. Telecinco.
2006 *Génesis*. Sèrie.
2004-2005 *Motivos personales*. Sèrie.
2004 *Los recuerdos de Alicia*. Dir. Manuel Estudillo. TV-movie.
2004 *El pantano*. Sèrie.
2003 *Sant'Antonio di Padova*. Dir. Umberto Marino. TV-movie.
2002 *Padre coraje*. Dir. Benito Zambrano. TV-movie.
1999-2003 *Policías, en el corazón de la calle*. Sèrie.
1994 *Lucrecia*. Dir. Mariano Barroso.

CINE

- 2010** *23F*. Dir. Chema de la Peña.
2009 *El mundo que fue y el que es*. Dir. Pablo Llorca.
2008 *7 minutos*. Dir. Daniela Fejerman.
2007 *Guerrilla*. Dir. Steven Soderbergh.
2006 *Sa majesté minor*. Dir. Jean-Jacques Annaud.
2006 *Manolete*. Dir. Menno Meyjes.
2005 *The Deal*. Dir. Bryan Goeres.
2005 *Uno de los dos no puede estar equivocado*. Dir. Pablo Llorca.
2002 *Face of terror*. Dir. Brian Goeres.
2000 *No te fallaré*. Dir. Manuel Ríos.
1999 *La espalda de Dios*. Dir. Pablo Llorca.
1998 *Extraños*. Dir. Imanol Uribe.
1997 *Don Juan*. Dir. Jacques Weber.
1997 *Los años bárbaros*. Dir. Fernando Colomo.
1994 *Días contados*. Dir. Imanol Uribe.
1994 *Eso*. Dir. Fernando Colomo.
1993 *Mi hermano del alma*. Dir. Mariano Barroso.

PREMIS I MENCIONS

- 2005** Premis Unión de Actores. Nominat al Millor Actor Secundari de TV per *Policías*.
2002 Premis Unión de Actores. Millor Actor Secundari de TV per *Motivos personales*.
2000 Premis Unión de Actores. Nominat al Millor Actor Secundari de TV per *Policías*.
1998 Premis Unión de Actores. Millor Actor Secundari de teatre per *El señor Puntilla y su criado Matti*.

Roda el món...

Divendres s'estrena una obra de Javier Ortiz, pres polític a Girona el 1974

Dani Chicano
GIRONA

ta

Divendres que ve (21.00 h), a la sala La Planeta, es completarà un cicle curiós. En el marc de Temporada Alta s'estrenarà el monòleg teatral *José K. torturado*, escrit per Javier Ortiz, un periodista navarrès (*El Mundo, Público*) traspasat el 2009. L'eix central del text són tot un seguit de dilemes morals que planteja la tortura. Javier Ortiz, un periodista com n'hi

ha pocs, amb un compromís a prova de bomba amb la seva professió i la societat que l'acollia, durant el 1974 va ser un pres polític –una forma de tortura– per pertinença a l'organització Bandera Roja. Es va estar uns cinc mesos a la presó de Girona, on va compartir cel·la amb un “xicot de Comissions que havia intentat organitzar una vaga a la Torras i l'havien enxampat”. Aquell xicot era qui més tard, amb l'esdeveniment de la democràcia, seria l'alcalde de Salt, Xavier Corominas Mainegre. Durant aquells mesos, Corominas i Ortiz van ser inseparables. En un extens article que Ortiz va publicar la Diada de Catalunya del 2000 a *El*

L'escrit i el dibuix que Ortiz va fer per a Xavier Corominas

Mundo del Siglo XXI –posteriorment va plegar per “incompatibilitats ideològiques” amb la direcció–, el periodista navarrès va recordar aquella estada, i com va

demanar a Corominas, que “a diferència de la majoria de catalans de l'època sabia gramàtica catalana i escrivia en la seva llengua materna sense faltes d'ortografia”, que li ensenyés l'idioma. Corominas va ser taxatiu i a partir de llavors, allà, únicament es va parlar en català. “Vaig experimentar –i molt a gust– la famosa immersió lingüística”, explica Ortiz. L'article, publicat a *El Mundo*, és un veritable cant d'amor a la cultura catalana, i també un agre retret a la classe política catalana. Ortiz va fer un dibuix i un escrit a Corominas que aquest va publicar en un article, l'any 2009, en què retia homenatge al periodista. ■

TEMPORADA ALTA 2011 – FESTIVAL DE TARDOR DE CATALUNYA

Més informació

- www.temporada-alta.net
- www.facebook.com/temporadaalta
- www.twitter.com/temporadaalta
- www.flickr.com/photos/temporada-alta
- www.youtube.com/temporadaalta2011
- www.apuntsdetemporada.cat

Venda d'entrades a partir del 15 de setembre a les 10h

- Terminals ServiCaixa
- www.servicaixa.com i www.temporada-alta.net
- Telèfon: 902 33 22 11
- No s'admeten devolucions o canvis d'entrades
- Horari taquilles
  - o De forma excepcional, del 13 al 16 de setembre inclosos, l'horari de totes les taquilles, inclosa la de la Sala La Planeta, serà de 10 a 17h
  - o Teatre Municipal de Girona: de dimarts a divendres de 13 a 17h
  - o Auditori Palau de Congressos: de dimarts a divendres de 12 a 14h
  - o Teatre de Salt: de dimarts a divendres de 20 21h
  - o A tots els espais d'actuació, venda fins una hora abans de l'espectacle

Abonaments a partir del 13 de setembre a les 10h

- Només a taquilla i al telèfon 902 888 390
  - o AB 10: 25% de descompte. A partir de 10 espectacles
  - o AB 6: 20% de descompte. A partir de 6 espectacles

Descomptes (excepte espectacles de públic familiar)

- Aturats, jubilats, majors 65 anys, menors 26 anys, Carnet Jove, La Vanguardia i Club Tr3sC: 15% de descompte. Taquilles i canals.
- Alumnes UdG i socis GEiEG: 15 % de descompte.
- Qltura Jove: entrades a 3€ (limitades, per espectacles a Girona). Taquilla.

Persones amb mobilitat reduïda

Per tal de garantir una atenció adequada a les seves necessitats és recomanable trucar prèviament als telèfons de la sala corresponent.

Espais d'actuació

GIRONA

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA
Plaça del Vi, 1 – Tel. 972 419 018 / 019

AUDITORI DE GIRONA
Pg. de la Devesa, 35 –Tel. 872 08 07 09

SALA LA PLANETA
Pg. Canalejas, 3 – Tel. 972 20 77 54

CENTRE CULTURAL LA MERCÈ
Pujada de la Mercè, 12
Tel. 972 22 33 05

PAVELLÓ FONTAJAU
Av. J. Tarradellas, 22-24
Tel. 972 22 61 36

SALA PLATEA-TOURMIX
Jeroni Reial de Fontclara, 4
Tel. 972 22 72 88

CARPA DE CIRC – PALAU SACOSTA
Josep Aguilera i Martí, s/n

SALT

TEATRE DE SALT
Plaça Sant Jaume 6-8
Tel. 972 40 20 04

SALA LA MIRONA
Amnistia Internacional s/n.
Tel. 972 20 01 22

FACTORIA COMA CROS
Sant Antoni, 1

SANT GREGORI

ESPAI LA PINEDA
Zona La Pineda s/n - Tel. 972 22 61 36

CELRÀ

ESPAI LA PINEDA
Zona La Pineda s/n - Tel. 972 22 61 36

BESCANÓ

TEATRE DE BESCANÓ
Major, s/n - Tel. 972 44 00 05